

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ
આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૨૪૫૫/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ મૌલિક જે. શેલત

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	✓	

મૃતક પ્રાગજીભાઈ ખોડાભાઈના કાયદેસરના વારસદારો અને અન્ય
વિરુદ્ધ
પુષ્પાબેન મિહુસિંહ પરમાર અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૧.૧, ૧.૨, ૧.૩, ૨, ૩, ૪ તરફે વકીલ શ્રી દીપક એન.
ખાનચંદાણી (૭૭૮૧)

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ મૌલિક જે. શેલત

તારીખ : ૧૧/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદારો તરફે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દીપક એન. ખાનચંદાણીને લંબાણપૂર્વક સાંભળવામાં આવ્યા.

૨. હાલની રિટ અરજી ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળ નીચે મુજબની દાદ માંગતી દાખલ કરવામાં આવી છે:

“(એ) આપ નામદાર આ પિટિશનને દાખલ કરી મંજૂર કરવા મહેરબાની કરશો.

(બી) આપ નામદાર ન્યાયના હિતમાં એનેક્સર-એ ખાતે એક્ઝિક્યુશન એપ્લિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૯ માં વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ, પાલીતાણા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૦૪/૦૮/૨૦૨૫ ના હુકમને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા માટે મેન્ડામસ અથવા સરસિયોરરી અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અને અથવા નિર્દેશો જારી કરવા મહેરબાની કરશો.

(સી) પિટિશન દાખલ કરવા, સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ પેનિંગ હોય તે દરમિયાન, આપ નામદાર ન્યાયના હિતમાં એનેક્સર-એ ખાતે એક્ઝિક્યુશન એપ્લિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૯ માં વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ, પાલીતાણા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૦૪/૦૮/૨૦૨૫ ના

હુકમના અમલ, બજવણી અને સંચાલન પર સ્ટે મૂકવા અને સ્થગિત કરવા મહેરબાની કરશો.

(ડી) આપ નામદાર ન્યાયના હિતમાં યોગ્ય અને ઉચિત જણાય તેવી અન્ય અને વધુ રાહતો મંજૂર કરવા મહેરબાની કરશો.”

૩. શક્ય હોય ત્યાં સુધી, પક્ષકારોનો ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષની તેમની મૂળ સ્થિતિ મુજબ ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે.

જ. કેસની ટૂંકી હકીકતો:

૫. હાલના અરજદારો એક્ઝિક્યુશન એપિલિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૯ ના હુકમનામાના દેવાદારો છે, જે અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમનામાના અનુસંધાનમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેની સામે તેઓ દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૨૬.૦૮.૨૦૧૧ ના રોજ રદબાતલ (એબેટ) થઈને નિકાલ કરવામાં આવી હતી. એવું જણાય છે કે આવી સેકન્ડ અપીલ અન્ય સમાન સેકન્ડ અપીલો સાથે લિસ્ટેડ હતી, અને પાછળથી આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૨૨ ના તેના સંયુક્ત હુકમથી બિન-પ્રોસિક્યુશન બદલ નામંજૂર કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે.

૬. વાસ્તવમાં, હકીકતો બહુ વિવાદમાં નથી, પરંતુ પ્રસ્તુત મુદ્દાનો નિર્ણય

કરવા માટે, નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવે છે:

૬.૧. અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામીએ સિવિલ જજ, જુનિયર ડિવિઝન, પાલીતાણા સમક્ષ અરજદારોના પુરોગામી અને બાકીના સામાવાળા સામે રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નં. ૩૩/૧૯૮૧ દાખલ કર્યો હતો. રેકૉર્ડ સૂચવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે તારીખ ૧૧મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૫ ના તેના પ્રારંભિક હુકમનામા દ્વારા વાદીની તરફેણમાં દાવો આંશિક રીતે મંજૂર કર્યો હતો.

૬.૨. વાદી નારાજ થયા હોવાનું જણાય છે અને તેમણે ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી, જે તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૩ ના રોજ તેમની તરફેણમાં ગુણદોષ પર મંજૂર કરવામાં આવી હતી. અપીલના સામાવાળાઓએ આ કોર્ટ સમક્ષ સેકન્ડ અપીલ એટલે કે સેકન્ડ અપીલ નં. ૧૧૫/૧૯૮૩ (હાલના કેસ માટે) દાખલ કરી હતી. આ કોર્ટને જણાવવામાં આવ્યું છે કે આવી સેકન્ડ અપીલના અપીલકર્તાઓ એટલે કે હુકમનામાના દેવાદારોની તરફેણમાં કોઈ સ્ટે આપવામાં આવ્યો ન હતો.

૬.૩. આ કોર્ટે તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના તેના હુકમ દ્વારા, આવી અપીલના એકમાત્ર સામાવાળા (મૂળ વાદી) નું અવસાન થયું હોવાનું નોંધવામાં આવ્યું હોવાથી અને તેમના કાયદેસરના વારસદારોને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં ન આવ્યા હોવાથી સદર સેકન્ડ અપીલ રદબાતલ (એનેટ) થયેલી ગણીને નિકાલ કર્યો હતો. આવી અપીલની પુનઃસ્થાપના માટેની અરજી પણ તારીખ ૪થી

ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૨ ના રોજ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૬.૪. તેમ છતાં, આશ્ચર્યજનક રીતે, સેકન્ડ અપીલ/૧૧૧ અને ૧૧૪/૧૯૯૩ વાળી અન્ય સમાન સેકન્ડ અપીલો સાથે, ઉપરોક્ત સેકન્ડ અપીલ નં. ૧૧૫/૧૯૯૩ આ કોર્ટ સમક્ષ લિસ્ટેડ થઈ હતી, જે તારીખ ૨૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૨૨ ના તેના હુકમ દ્વારા બિન-પ્રોસિક્યુશન બદલ પણ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૬.૫. તે દરમિયાન, સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા પ્રશ્નવાળી એક્ઝિક્યુશન એપિલિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૯ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેમાં હુકમનામાના દેવાદારો હોવાના નાતે અહીંના અરજદારો દ્વારા વાંધાઓના બે સેટ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. વાંધાઓનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે હુકમનામાના દેવાદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સેકન્ડ અપીલ હાઈકોર્ટ સમક્ષ પેલિંગ હોવાથી એક્ઝિક્યુશન એપિલિકેશન પોતે અપરિપક્વ રીતે દાખલ કરવામાં આવી છે. પરંતુ, બીજી જ પળે, અન્ય હુકમનામાના દેવાદારો (અહીંના કેટલાક અરજદારો) દ્વારા દાખલ કરાયેલા વાંધાઓના અન્ય સેટે, તે સમયબાર હોવાના આધારે તેની ટકવાપાત્રતાને સ્પર્શી હતી. તેમના જણાવ્યા મુજબ, લિમિટેશન એક્ટ, ૧૯૬૩ (જે હવે પછી “૧૯૬૩ નો અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) મુજબ નિર્ધારિત મુદતના સમયગાળા પછી દરખાસ્ત દાખલ કરવામાં આવી છે.

૬.૬. એક્ઝિક્યુટિંગ કોર્ટે તારીખ ૪થી ઓગસ્ટ, ૨૦૨૫ ના તેના હુકમ

દ્વારા આવા વાંધાઓને ફગાવી દીધા હતા અને વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો હતો જેના દ્વારા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (જે હવે પછી “સીપીસી” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના ઓર્ડર ૨૧ રૂલ ૩૦ સાથે વંચાણે લેતાં રૂલ ૩૫ મુજબ કબજા વોરંટ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. આવા વોરંટની બજવાણી સક્ષમ અધિકારી મારફતે, જો જરૂર જણાય તો પોલીસની મદદ લઈને કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે. એક્ઝિક્યુટિંગ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો ઉપરોક્ત હુકમ, હવે, હાલની રિટ અરજીમાં વાદગ્રસ્ત છે.

૭. અરજદારો/હુકમનામાના દેવાદારોની રજૂઆતો:

૭.૧. કેટલાક મૂળ હુકમનામાના દેવાદારો તરફે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી રજૂઆત કરશે કે સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી એક્ઝિક્યુશન એપ્લિકેશન પ્રથમદર્શી રીતે મુદતબહાર છે, કેમ કે એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલું હુકમનામું, સેકન્ડ અપીલમાં આ કોર્ટ દ્વારા સ્ટે ન અપાયું હોવાથી, અમલપાત્ર હતું અને આપું હુકમનામું પસાર થયાના ૧૨ વર્ષની અંદર તેની બજવાણી કરાવવી જરૂરી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, નિર્વિવાદપણે, દરખાસ્ત વર્ષ ૨૦૧૯ માં દાખલ કરવામાં આવી હતી, આમ, ૧૯૬૩ ના અધિનિયમના અનુચ્છેદ ૧૩૬ મુજબ, તે સંપૂર્ણપણે મુદતબહાર છે.

૭.૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી રજૂઆત કરશે કે જ્યારે હુકમનામું

અમલપાત્ર હતું, અને એપેલેટ કોર્ટ એટલે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા કોઈ સ્ટે આપવામાં આવ્યો ન હતો, ત્યારે હુકમનામાના ધારક માટે તેનો અમલ ન કરવાનું અને હુકમનામાના દેવાદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સેકન્ડ અપીલની કાર્યવાહીના અંતિમ પરિણામ સુધી રાહ જોવાનું કોઈ કારણ નહોતું.

૭.૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી વધુમાં રજૂઆત કરશે કે માત્ર એટલા માટે કે આ કોર્ટે તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના તેના હુકમ દ્વારા સેકન્ડ અપીલને રદબાતલ જાહેર કરીને તેનો નિકાલ કર્યો હતો, તેનાથી હુકમનામાના ધારકને મુદતનો નવો સમયગાળો મળશે નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં, ૧૯૬૩ ના અધિનિયમના અનુચ્છેદ ૧૩૬ મુજબ, જ્યારે અને જે તારીખથી હુકમનામું અમલપાત્ર બન્યું એટલે કે તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ થી ૧૨ વર્ષ શરૂ થશે.

૭.૪. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી આદરપૂર્વક રજૂઆત કરશે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયોદ્ધેશકતોના પ્રકાશમાં, હાલની રિટ અરજીમાં વાદગ્રસ્ત એક્ઝિક્યુટિંગ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલો હુકમ અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો છે, કેમ કે કાયદાની નજરમાં દરખાસ્ત પોતે જ ટકવાપાત્ર નથી.

૭.૫. પોતાની દલીલના સમર્થન માટે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી (૨૦૦૧) ૧ એસ.સી.સી. ૪૬૯ માં રિપોર્ટ થયેલા રતનસિંહ વિ. વિજયસિંહ અને અન્ય ના કેસમાં ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર

રાખશે.

૭.૬. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી આ કોર્ટને હાલની રિટ અરજી મંજૂર કરવા વિનંતી કરશે.

૮. અન્ય કોઈ અને વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી નથી.

નિર્ણય માટેનો મુદ્દો:

૯. મારી વિચારણા માટે નીચે મુજબનો ટૂંકો પરંતુ રસપ્રદ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે:

(૧) શું પ્રસ્તુત કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, લિમિટેશન એક્ટ, ૧૯૬૩ મુજબ મુદતના સમયગાળાની અંદર દાખલ કરવામાં આવી હોવાથી, વર્ષ ૧૯૯૩ માં પસાર કરાયેલા હુકમનામાના અમલ માટે વર્ષ ૨૦૧૯ માં સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી દરખાસ્ત અરજી કાયદામાં ટકવાપાત્ર છે કે નહીં?

વિશ્લેષણ:

૧૦. ઉપર નોંધવામાં આવેલી હકીકતો વિવાદમાં નથી. તે નિર્વિવાદ હકીકત રહી કે તારીખ ૧૧મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૫ ના ચુકાદા અને પ્રારંભિક હુકમનામા દ્વારા, સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા દાખલ

કરાયેલો દાવો આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો. જોકે, રેકૉર્ડ પરથી તે સ્પષ્ટ નથી અને વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી એ બાબતે કોઈ નિવેદન કરી શક્યા નથી કે ત્યારબાદ આ બાબતમાં કોઈ અંતિમ હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું હતું કે નહીં અને તે જ રીતે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પ્રારંભિક હુકમનામું પસાર કરવાનું કારણ શું હતું. ભલે ગમે તે હોય, ટ્રાયલ કોર્ટે તારીખ ૧૧મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૫ ના રોજ તૈયાર કરાયેલા તેના આંશિક પ્રારંભિક હુકમનામા દ્વારા પ્રશ્નવાળા દાવાને આંશિક રીતે મંજૂર કર્યો હતો.

૧૧. આપું હુકમનામું એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૮૩ ના ચુકાદા અને હુકમનામા દ્વારા, મૂળ વાદી – અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામીની તરફેણમાં પસાર કરાયેલા હુકમનામામાં ભળી ગયું (વિલીન થયું) હતું.

૧૨. હુકમનામાના દેવાદારોએ સેકન્ડ અપીલ નં. ૧૧૫/૧૯૮૩ (હાલની દરખાસ્ત કાર્યવાહીના સંબંધમાં) દાખલ કરી હોવાનું જણાય છે, જેમાં, હાલની રિટ અરજીમાં આ કોર્ટને જણાવવામાં આવ્યું છે કે, એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામાના અમલ સામે કોઈ સ્ટે આપવામાં આવ્યો ન હતો. રેકૉર્ડ પર એ પણ નિર્વિવાદ રહ્યું છે કે તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના હુકમ દ્વારા, આ કોર્ટે એ હકીકત નોંધીને કે એકમાત્ર સામાવાળા એટલે કે વાદીનું તારીખ ૧૨મી ઓગસ્ટ, ૧૯૮૬ ના રોજ અવસાન થયું હતું, પરંતુ તેમના કાયદેસરના વારસદારોને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યા ન હતા, તેથી, અપીલ રદબાતલ (એબેટ) થાય છે અને તે

મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. છેવટે, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, અન્ય સમાન સેકન્ડ અપીલો સાથે, ઉપરોક્ત અપીલ પણ આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૨૨ ના તેના હુકમથી બિન-પ્રોસિક્યુશન બદલ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. [જોકે, તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના રોજ રદબાતલ તરીકે નિકાલ થઈ ચૂક્યો હોવા છતાં આવી અપીલ અન્ય સમાન અપીલો સાથે કેવી રીતે જોડવામાં આવી હતી તે સ્પષ્ટ નહોતું].

૧૩. ભલે ગમે તે હોય, તે દરમિયાન, પ્રશ્નવાળી દરખાસ્ત કાર્યવાહી વર્ષ ૨૦૧૮ માં એક્ઝિક્યુશન એપિલિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૮ તરીકે દાખલ કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે, જેમાં હુકમનામાના દેવાદારો દ્વારા ઉપરોક્ત મુજબ વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા, જેનો એક્ઝિક્યુટિંગ કોર્ટ તેમની વિરુદ્ધમાં નકારાત્મક જવાબ આપ્યો હતો.

૧૪. કેસની ઉપરોક્ત વિશિષ્ટ હકીકતો અને સંજોગોના પ્રકાશમાં, એ ચકાસવું જરૂરી છે કે ઉપરોક્ત દરખાસ્ત કાર્યવાહી દ્વારા જે હુકમનામાનો અમલ માંગવામાં આવ્યો છે તે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમ હેઠળ નિર્ધારિત મુદતના સમયગાળાની અંદર દાખલ કરવામાં આવી છે તેમ કહી શકાય કે નહીં.

૧૫. દરખાસ્ત કાર્યવાહી દાખલ કરવાના સમયગાળા અંગે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમની સંબંધિત જોગવાઈ ૧૯૬૩ ના અધિનિયમનો અનુચ્છેદ ૧૩૬ રહેશે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

અરજીનું વર્ણન	મુદતનો સમયગાળો	જે સમયથી મુદત શરૂ થાય છે
૧૩૬. કોઈપણ દીવાની અદાલતના કોઈપણ હુકમનામા (આજ્ઞાપક મનાઈહુકમ આપતા હુકમનામા સિવાય) અથવા હુકમના અમલ માટે.	બાર વર્ષ	[જ્યારે] હુકમનામું અથવા હુકમ અમલપાત્ર બને અથવા જ્યાં હુકમનામું અથવા કોઈપણ અનુગામી હુકમ અમુક તારીખે અથવા સમયાંતરે નાણાં ચૂકવવાનો અથવા કોઈપણ મિલકતની સોંપણી કરવાનો નિર્દેશ આપે છે, ત્યારે જે ચૂકવણી અથવા સોંપણીના સંદર્ભમાં અમલ માંગવામાં આવ્યો છે તેમાં કસૂર થાય ત્યારે:પરંતુ કાયમી મનાઈહુકમ આપતા હુકમનામાના અમલ માટેની અરજી કોઈપણ મુદતના સમયગાળાને આધીન રહેશે નહીં.

૧૫.૧. ૧૯૬૩ ના અધિનિયમના ઉપરોક્ત અનુચ્છેદ ૧૩૬ નું સાદું વાંચન સૂચવે છે કે જ્યારે હુકમનામું અમલપાત્ર બને છે, ત્યારે મુદતનો સમયગાળો શરૂ થાય છે. એ સાચું છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલું હુકમનામું એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા મૂળ વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ ના રોજ મંજૂર કરીને પસાર કરાયેલા હુકમનામામાં વિલીન થઈ જશે. આ હુકમનામાના અમલ માટેનું પ્રારંભિક બિંદુ રહેશે અને હુકમનામાનો ધારક આવા સમયગાળાથી એટલે કે તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ થી ૧૨ વર્ષની અંદર હુકમનામાનો અમલ કરાવી શક્યો હોત.

૧૬. ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ એ પણ નિર્વિવાદ રહ્યું છે કે હુકમનામાના દેવાદારોએ વર્ષ ૧૯૯૩ માં સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરી હતી, જોકે તેમાં કોઈ સ્ટે ન હતો, પરંતુ તે વર્ષો સુધી પેન્ડિંગ રહી હતી અને છેવટે, તારીખ

રફમી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના રોજ રદબાતલ (એબેટ) થઈ હતી. ત્યારબાદ પણ, સાચી કે ખોટી રીતે, આ કોર્ટે તારીખ રપમી ઓગસ્ટ, ૨૦૨૨ ના તેના હુકમ દ્વારા આવી અપીલને બિન-પ્રોસિક્યુશન બદલ નામંજૂર કરી હતી.

૧૭. આમ, સદર હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, એ ચકાસવું જરૂરી છે કે હુકમનામું કઈ તારીખથી અમલપાત્ર હતું અને આ કોર્ટે દ્વારા તારીખ રફમી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના રોજ હુકમ પસાર કર્યા પછી મુદતનો કોઈ નવો સમયગાળો શરૂ થયો હતો કે કેમ.

૧૮. આ બાબતમાં રહેલા પ્રસ્તુત મુદ્દાના ઉકેલ માટે, (૨૦૦૭) ૧૧ એસ.સી.સી. ૨૮૫ માં રિપોર્ટ થયેલા ભાગ મલ ઉર્ફે રામ બક્સ અને અન્ય વિ. મુનશી (મૃતક) તેમના વારસદારો મારફતે અને અન્ય ના કેસમાં ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો અને તેના પર આધાર રાખવો યોગ્ય રહેશે, જેમાં, કંઈક અંશે સમાન પરિસ્થિતિમાં અને લિમિટેશન એક્ટની જોગવાઈઓની ઝીણવટભરી વિગતોનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું અને ઠરાવવામાં આવ્યું હતું:

“૨. મામલાની હકીકત વિવાદમાં નથી. અપીલકર્તાઓ એક શેર સિંહના પુત્રો છે. શેર સિંહે તારીખ ૨૪-૭-૧૯૫૩ ના નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજ દ્વારા સદર દાવો કરેલી મિલકત એક બંસીને તબદીલ કરી હતી. સદર વેચાણ દસ્તાવેજની કાયદેસરતા અથવા માન્યતા અન્ય બાબતોની સાથે

સાથે એ આધાર પર પ્રશ્નમાં આવી હતી કે તે સદર શેર સિંહના કાયદેસરના વારસદારો અને પ્રતિનિધિઓ એવા અહીંના અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાવો દાખલ કરીને કોઈપણ અવેજ અને કાનૂની જરૂરિયાત વિના કરવામાં આવી હતી. સદર દાવો નામંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો. જોકે, અપીલકર્તાઓ દ્વારા તેની સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ પર, તારીખ ૧૧-૪-૧૯૬૯ ના ચુકાદા અને હુકમનામા દ્વારા દાવો મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો. તેની સામે અહીંના સામાવાળાઓ દ્વારા હાઈકોર્ટ સમક્ષ સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેને આરએસએ નં. ૧૧૨૧/૧૯૬૯ તરીકે અંકિત કરવામાં આવી હતી.

૩. સેકન્ડ અપીલ પેનિંગ હોવા દરમિયાન તારીખ ૨૫-૨-૧૯૭૩ ના રોજ શેર સિંહનું અવસાન થયું હતું. તે પેનિંગ હોવા દરમિયાન તારીખ ૪-૧૦-૧૯૭૬ ના રોજ બંસીનું પણ અવસાન થયું હતું.

૪. બંસીના વારસદારો અને/અથવા કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓને મુદતના નિર્ધારિત સમયગાળાની અંદર રેકૉર્ડ પર લાવવામાં ન આવ્યા હોવાથી, તારીખ ૧૪-૧૦-૧૯૭૭ ના હુકમ દ્વારા અપીલ રદબાતલ (એબેટ) થયેલી ગણીને નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. તેથી, બંસીના અવસાન પછી, અહીંના અપીલકર્તાઓને દાવાવાળી જમીન વારસામાં મળી હતી. અપીલકર્તાઓ દ્વારા પંજાબ લિમિટેશન (કસ્ટમ્સ) એક્ટ, ૧૯૨૦ ની જોગવાઈઓ મુજબ સબ-જજ, સેકન્ડ ક્લાસ ગુડગાંવ સમક્ષ તારીખ ૩-

૧૧-૧૯૭૭ ના રોજ કબજા માટેનો દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. સદર દાવો મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો. તેની સામે દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ તારીખ ૨૬-૩-૧૯૭૮ ના ચુકાદા અને હુકમનામા દ્વારા નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. અહીંના સામાવાળાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સેકન્ડ અપીલમાં, હાઇકોર્ટ સમક્ષ વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો હતો તે એ હતો કે તારીખ ૧૪-૧૦-૧૯૭૭ ના હુકમ કે જેના આધારે સેકન્ડ અપીલની રદબાતલતા નોંધવામાં આવી હતી તે સીપીસી ના ઓર્ડર ૨૨ ના અર્થમાં હુકમનામું ન હોવાની હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, શું અપીલકર્તાઓ પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાની તારીખથી ત્રણ વર્ષના સમયગાળામાં દાવો દાખલ કરવા બંધાયેલા હતા કે નહીં.

પ. દાવો/અપીલ રદબાતલ કરવાનો નિર્દેશ આપતો હુકમ ગુણદોષ પર તેના ન્યાયિક નિર્ણય સમાન નથી તેવો અભિપ્રાય આપતાં, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મુદતનો સમયગાળો તારીખ ૧૧-૪-૧૯૬૮ થી શરૂ થશે, જેમાં જણાવાયું હતું કે:

‘તેથી, મને જણાય છે કે અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલે યોગ્ય રીતે દલીલ કરી છે કે નીચેની બંને અદાલતો એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં ભૂલ કરી બેઠી છે કે નીચેની અદાલતો દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમનામા આ કોર્ટના હુકમનામામાં ભળી ગયા હતા અને મુદતનો

સમયગાળો ૧૪-૧૦-૧૯૭૭ થી ગણવાનો રહેશે જ્યારે ચુકાદો, આંક પી-૪ આપવામાં આવ્યો હતો. ૨૫-૨-૧૯૭૩ જ્યારે શેર સિંહનું અવસાન થયું તે ૧૧-૪-૧૯૬૯ પછીની તારીખ છે જ્યારે સામાવાળાઓએ વિદ્વાન એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ગુડગાંવ પાસેથી હુકમનામું મેળવ્યું હતું. તેથી, જો મુદતનો સમયગાળો ૨૫-૨-૧૯૭૩ થી પણ ગણવામાં આવે, તો પણ જાહેરનામાનો દાવો દાખલ કરવા માટેનો ત્રણ વર્ષનો સમયગાળો ૩-૧૧-૧૯૭૭ ના રોજ સામાવાળાઓ દ્વારા દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો તે પહેલાં જ સમાપ્ત થઈ ગયો હતો. તેથી, સામાવાળાઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલો દાવો સ્પષ્ટપણે મુદતબહાર હતો અને તે કારણસર, નામંજૂર થવાને પાત્ર હતો. નીચેની અદાલતો દ્વારા લેવાયેલો અભિપ્રાય કાયદાની નજરમાં ભૂલભરેલો છે અને તેને ટકાવી રાખવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં.’

૧૦. સદર એક્ટની કલમ ૮ નીચે મુજબ વંચાય છે:

‘૮. જાહેરનામાના હુકમનામાનો લાભ.—જ્યારે કોઈપણ વ્યક્તિ એવું જાહેર કરતું હુકમનામું મેળવે છે કે પરંપરાગત સ્થાવર મિલકતનું હસ્તાંતરણ અથવા વારસદારની નિમણૂક રિવાજ મુજબ તેના પર બંધનકર્તા નથી, ત્યારે તે હુકમનામું હસ્તાંતરણ અથવા વારસદારની નિમણૂકને પડકારવા માટે હકદાર તમામ વ્યક્તિઓના લાભ માટે રહેશે.’

૧૧. સદર એક્ટની અનુસૂચિ સાથે જોડાયેલ અનુરુદ્ધ ૨ નીચે મુજબ

વંચાય છે:

૨. પરંપરાગત સ્થાવર મિલકતના કબજા માટેનો દાવો જેને એ આધાર પર હસ્તાંતરિત કરવામાં આવી છે કે સદર હસ્તાંતરણ રિવાજ મુજબ વાદી પર બંધનકર્તા નથી—	મુદત	સમય જ્યાંથી શરૂ થાય છે
(એ) જો અનુરુદ્ધ ૧ માં સંદર્ભિત સ્વરૂપનું કોઈ જાહેરનામાનું હુકમનામું મેળવવામાં ન આવ્યું હોય	૬ વર્ષ	ઉપર મુજબ
(બી) જો આપું જાહેરનામાનું હુકમનામું મેળવવામાં આવ્યું હોય.	૩ વર્ષ	જે તારીખે દાવો કરવાનો અધિકાર ઉપાર્જિત થાય છે અથવા જે તારીખે જાહેરનામાનું હુકમનામું મેળવવામાં આવે છે, તે બેમાંથી જે મોડી હોય તે તારીખ.

૧૨. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે લિમિટેશન એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૩ તેમજ સદર એક્ટની જોગવાઈઓ મુજબ, દાવો મુદતના નિર્ધારિત સમયગાળાની અંદર દાખલ થવો જોઈએ. સિવિલ કોર્ટ પાસે તેને લંબાવવાનું કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી.

૧૩. જોકે, લિમિટેશન એક્ટની જોગવાઈઓનું વ્યાપક અર્થઘટન થવું જોઈએ. લિમિટેશન એક્ટની જુદી જુદી જોગવાઈઓને અલગ-અલગ અર્થઘટનની જરૂર પડી શકે છે, જેમ કે ઉદાહરણ તરીકે, અદાલત આપેલા કેસમાં લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૫ હેઠળ અપીલ દાખલ કરવામાં થયેલા વિલંબને માફ કરવામાં ઉદારતાપૂર્વક પોતાની સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે. જોકે, વિલંબના હેતુ માટે પણ

વિલંબ માફીના આધારોને દરેક કેસમાં કોર્ટ દ્વારા તેની શુદ્ધતાની ચકાસણી માટે ધ્યાનમાં લેવા પડી શકે છે. જોકે, અમે એવો કાયદો ઘડી રહ્યા છીએ તેમ ન સમજી શકાય કે લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૩ ના અર્થઘટનના કિસ્સામાં પણ આ જ સિદ્ધાંત લાગુ પડશે.

૧૪. ૧૯૨૦ ના એક્ટના અનુચ્છેદ ૨(બી) ની જોગવાઈઓ મુદતના બે પ્રારંભિક બિંદુઓ પૂરા પાડે છે; (૧) જે તારીખે દાવો કરવાનો અધિકાર ઉપાર્જિત થાય છે, અને (૨) જે તારીખે જાહેરનામાનું હુકમનામું મેળવવામાં આવે છે, તે બેમાંથી જે મોડી હોય તે. તેથી, મુદતનો કોઈ નિશ્ચિત સમયગાળો નથી. મુદતનો સમયગાળો, આમ, જે તારીખે દાવો કરવાનો અધિકાર ઉપાર્જિત થયો હોય અથવા જાહેરનામાનું હુકમનામું મેળવવામાં આવ્યું હોય તે તારીખથી ગણવામાં આવશે.

૧૯. અમારી વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે તે એ છે કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા જાહેરનામાનું હુકમનામું કઈ તારીખે મેળવવામાં આવ્યું હોવાનું કહી શકાય.

૨૦. સામાવાળાઓ વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગુપ્તાએ પોતે અબ્દુલ્લા અસગર અલી વિ. ગણેશ દાસ વિગ [(૧૯૩૨-૩૩) ૬૦ આઈ.એ. ૮૩ : એ.આઈ.આર. ૧૯૩૩ પી.સી. ૬૮] ના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે જેમાં જ્યુડિશિયલ કમિટીએ, અસંદિગ્ધ શબ્દોમાં કાયદાને નીચે મુજબ જણાવ્યો હતો: (આઈ.એ. પાનું ૮૯)

‘તેમના લોર્ડશિપ્સ સમક્ષના હાલના કેસમાં તે સ્પષ્ટ છે કે અપીલ અદાલતનો હુકમ હતો, અને તેણે તેની સમક્ષની બાબતો સાથે ન્યાયિક રીતે કામ લીધું હતું. જ્યુડિશિયલ કમિશનરે હુકમનામાના દેવાદારની એ દલીલ પર વિચાર કર્યો હતો કે તેમની અપીલ રદબાતલ થઈ નથી, અને ઠરાવ્યું કે તે થઈ ગઈ હતી. તેમણે આબિટ્રેશનને પુનર્જીવિત કરવાની અરજ પર વિચાર કર્યો અને તેનો ઇનકાર કર્યો. તેમણે રદબાતલતા રદ કરવાની અરજી નામંજૂર કરી. કરવામાં આવેલો હુકમ સાચો હતો કે ખોટો તે અપ્રસ્તુત છે: તેની સામે કોઈ અપીલ નહોતી, અને તે સંજોગોમાં સ્પષ્ટપણે અંતિમ હતો. તેમના લોર્ડશિપ્સ માને છે કે જ્યારે અપીલ અદાલત દ્વારા ન્યાયિક રીતે એવો હુકમ કરવામાં આવે છે જે અપીલનો આખરી નિકાલ કરવાની અસર ધરાવે છે, ત્યારે આવો હુકમ ૧૯૦૮ ના એક્ટના અનુચ્છેદ ૧૮૨(૨) દ્વારા નિર્ધારિત મુદતના સમયગાળા માટે નવું પ્રારંભિક બિંદુ આપે છે.’

૨૧. અયોધ્યા પ્રસાદ વિ. યુ.પી. ગવર્નમેન્ટ [એ.આઈ.આર. ૧૯૪૭ અલ્હાબાદ ૩૯૦ : ૧૯૪૭ અલ્હાબાદ એલ.જે. ૭૯] માં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટની વિદ્વાન ખંડપીઠે નીચે મુજબ અભિપ્રાય આપ્યો હતો: (એ.આઈ.આર. પાનું ૩૯૦, ફકરો ૩)

‘૩. હું પહેલા મુદતનો પ્રશ્ન હાથ પર લઉં છું. અપીલકર્તા વતી દલીલ એવી છે કે ૪-૬-૧૯૩૯ ના રોજ પ્રતિવાદીના અવસાન પર કાર્યવાહી આપમેળે

રદબાતલ થઈ ગઈ હતી અને, દરખાસ્ત અરજી તે તારીખથી ત્રણ વર્ષ કરતાં વધુ સમય પછી કરવામાં આવી હોવાથી, તે મુદતબહાર છે. કાયદો જેવો છે તેમાં કોઈ શંકા નથી કે, ૪-૬-૧૯૩૯ ના રોજ આપમેળે રદબાતલતા થઈ હતી, પરંતુ જ્યાં અપીલ રદબાતલ જાહેર કરતો અદાલતનો હુકમ થયો હોય, ત્યાં લિમિટેશન એક્ટના અનુચ્છેદ ૧૮૨ હેઠળ મુદતનો સમયગાળો તે તારીખથી ગણવો જોઈએ.’

૨૨. આ કોર્ટની ત્રણ જજોની બેંચ સમક્ષ શ્યામ સુંદર શર્મા વિ. પન્નાલાલ જયસ્વાલ [(૨૦૦૫) ૧ એસ.સી.સી. ૪૩૬] માં એક અલગ સંદર્ભમાં આ પ્રશ્ન વિચારણા માટે આવ્યો હતો જેમાં બેંચ વતી પી.કે. બાલાસુબ્રમણ્યમ, ન્યાયમૂર્તિએ અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે જોકે મુદતના સમયગાળાની ગણતરીના હેતુ માટે અપીલ મુદતબહાર હોવાનું જણાયું હતું, તેમ છતાં જે તારીખે અદાલત દ્વારા અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી, તે જ તારીખ સુસંગત તારીખ રહેશે, જેમાં જણાવાયું હતું કે: (એસ.સી.સી. પાનું ૪૪૦, ફક્કરા ૯-૯.૧)

‘૯. આ કોર્ટ દ્વારા મેલા રામ એન્ડ સન્સ વિ. સી.આઈ.ટી. [એ.આઈ.આર. ૧૯૫૬ એસ.સી. ૩૬૭] માં સંકળાયેલા ચોક્કસ પ્રશ્ન પર વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે સમય વીતી ગયા પછી રજૂ કરવામાં આવેલી અપીલ એ અપીલ છે અને તેને મુદતબહાર તરીકે નામંજૂર કરતો હુકમ એ અપીલમાં પસાર કરાયેલો હુકમ છે. આ કોર્ટે પ્રિવિ કાઉન્સિલ

દ્વારા અને આ કોર્ટ દ્વારા ઉપર સંદર્ભિત બે સંબંધિત નિર્ણયોમાં લેવાયેલા અભિપ્રાયનો સંદર્ભ લીધો હતો અને તેનું પાલન કર્યું હતું. આ કોર્ટે કે.કે. પોરબંદરવાલા વિ. સી.આઈ.ટી. [(૧૯૫૨) ૨૧ આઈ.ટી.આર. ૬૩ (બોમ્બે)] (આઈ.ટી.આર. પાનું ૬૬) માં છાગલા, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિના નીચેના અવલોકનોને બહાલી સાથે ટાંક્યા હતા: (એસ.સી.આર. પાનું ૧૭૬)

‘જોકે એપેલેટ આસિસ્ટન્ટ કમિશનરે ગુણદોષ પર અપીલ સાંભળી ન હતી અને ઠરાવ્યું હતું કે અપીલ મુદતબહાર હતી, તેમ છતાં તેમનો હુકમ કલમ ૩૧ હેઠળ હતો અને તે હુકમની અસર ઇન્કમ ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા કરવામાં આવેલી આકારણીની પુષ્ટિ કરવાની હતી.’

૯.૧. આ કોર્ટના ચાર વિંદ્ધાન ન્યાયાધીશો દ્વારા આપવામાં આવેલા શિવદાન સિંહ વિ. દરયાવ કુંવર [એ.આઈ.આર. ૧૯૬૬ એસ.સી. ૧૩૩૨] માં, ઉપસ્થિત થયેલા પ્રશ્નો પૈકી એક એ હતો કે શું અપીલ મુદતબહાર હોવાના આધારે હુકમનામા સામેની અપીલ નામંજૂર કરવી એ અપીલમાં નિર્ણય હતો. આ કોર્ટે ઠરાવ્યું: (એસ.સી.આર. પાના ૩૦૮ એચ-૩૦૯ બી)

‘તેથી અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે જ્યાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ગુણદોષ પર નિર્ણય આપવામાં આવે છે અને બાબત અપીલમાં લઈ જવામાં આવે છે અને અપીલ મુદત અથવા પ્રિન્ટિંગમાં ખામી જેવા કોઈ પ્રારંભિક આધાર

પર નામંજૂર કરવામાં આવે છે, ત્યારે એવું માનવું આવશ્યક છે કે આવી નામંજૂરી જ્યારે ગુણદોષ પર ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણયની પુષ્ટિ કરે છે ત્યારે તે પોતે જ અપીલની સુનાવણી અને આખરે ગુણદોષ પર નિર્ણય લેવા સમાન છે, ભલે અપીલ નામંજૂર કરવાનો આધાર ગમે તે હોય.’ ’

૨૫. મિઠાઈલાલ દલસંગાર સિંહ વિ. અન્નાબાઈ દેવરામ કિની [(૨૦૦૩) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૯૧ : એ.આઈ.આર. ૨૦૦૩ એસ.સી. ૪૨૪૪] માં આ કોર્ટે નીચે મુજબના શબ્દોમાં રદબાતલતાની અસરનું અવલોકન કર્યું હતું: (એસ.સી.સી. પાનું ૬૯૬, ફકરો ૮)

‘૮. જ્યાં સુધી રદબાતલતા કેસના ગુણદોષ પર સુનાવણીનો ઇનકાર કરવામાં પરિણમે છે, ત્યાં સુધી રદબાતલતાની જોગવાઈનું કડક અર્થઘટન કરવું પડશે. બીજી તરફ, રદબાતલતા રદ કરવાની અરજ અને રદબાતલતાના પરિણામે નામંજૂરી પર ઉદારતાપૂર્વક વિચાર કરવો પડશે. રદબાતલતા રદ કરવા માટે ખાસ અરજ કર્યા વિના કાયદેસરના પ્રતિનિધિઓને રેકૉર્ડ પર લાવવાની સાદી અરજ સારાંશમાં રદબાતલતા રદ કરવાની અરજ તરીકે ગણી શકાય.’

૨૬. આપણે રદબાતલતા રદ કરવા અંગેના ઉદાર વલણ અને રદબાતલતા પરના નિર્ણયની આખરીતાના મુદ્દાને સાથે વાંચવાની જરૂર છે. એ નોંધવું જરૂરી છે કે રદબાતલતા રદ કરવાની કાર્યવાહીને નોંધપાત્ર છૂટછાટ

આપવામાં આવી છે. આમ તે અનુસરે છે કે માત્ર એટલા માટે કે રદબાતલતા ગંભીર પરિણામો તરફ દોરી જાય છે, રદબાતલતા રદ કરવાની પૂરતી તક પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે.

૨૮. મુદતના કાયદાની જોગવાઈઓનું રૂઢિચુસ્ત રીતે અર્થઘટન કરી શકાય નહીં. આ હવે કાયદાનો એક જાણીતો સિદ્ધાંત છે. જો અપીલ ગુણદોષ પર નામંજૂર કરવામાં આવી હોત, તો નિર્વિવાદપણે મુદતનો સમયગાળો સેકન્ડ અપીલ નામંજૂર થયાની તારીખથી શરૂ થયો હોત. સામાવાળાઓએ પોતે જ અપીલ દાખલ કરી હતી. અપીલ એ દાવાનું ચાલુ રહેવું હતું. અહીંના અપીલકર્તાઓ, આમ, તે પેનિંગ હોવા દરમિયાન બંસીનું અવસાન થશે અથવા અપીલ રદબાતલ થશે તે હકીકતથી વાકેફ હતા તેમ માની શકાય નહીં. ચાલો આપણે એક કાલ્પનિક પરિસ્થિતિ પર વિચાર કરીએ. પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાના ત્રણ વર્ષ પછી અપીલ રદબાતલ થાય છે અને તે પરિસ્થિતિમાં જો સામાવાળા વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે તો અપીલકર્તાને તેનો લાભ મેળવવાની કોઈ તક રહેશે નહીં. અમારા મતે કાયદાનું એ રીતે અર્થઘટન કરી શકાય નહીં જે ન્યાયના ઉદ્દેશોને પરાજિત કરે.

૨૯. ટૂંકમાં, જ્યારે કોઈ અપીલ/દાવો રદબાતલ થાય છે, ત્યારે તે ગુણદોષ પર હુકમનામાના ન્યાયિક નિર્ણય સમાન ન હોઈ શકે પરંતુ નિર્વિવાદપણે તે આખરીતા પ્રાપ્ત કરશે. ગુણદોષ પરનો નિર્ણય એ નિર્ણયની આખરીતા નક્કી

કરવા માટેની એકમાત્ર કસોટી નથી. રદબાતલતાને કારણે મેળવેલી આખરીતા એ ઉપરોક્ત પ્રકારનું ઉદાહરણ છે. તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને સામાવાળાઓની તરફેણમાં પસાર કરાયેલું જાહેરનામાનું હુકમનામું ત્યારે જ આખરીતા પ્રાપ્ત કરી શક્યું હતું જ્યારે તારીખ ૧૪-૧૦-૧૯૭૭ નો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩૪. ઉપરોક્ત કારણોસર, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલકર્તાઓનો દાવો મુદતબહાર હતો તેવું ઠરાવવામાં હાઈકોર્ટ સાચી નહોતી. અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. જોકે, ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં.”
(ભારપૂર્વક જણાવેલ છે)

૧૯. ઉપરોક્ત નિર્ણય અને તેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતના વાંચન પરથી જે સ્પષ્ટ થાય છે તે એ છે કે લિમિટેશન એક્ટની જોગવાઈઓનું વ્યાપક અર્થઘટન થવું જોઈએ, અને લિમિટેશન એક્ટની જુદી જુદી જોગવાઈઓને જુદા જુદા અર્થઘટનની જરૂર પડી શકે છે. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે, વિવિધ હાઈકોર્ટો તેમજ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતની પૂર્ણ પીઠ દ્વારા પસાર કરાયેલા જુદા જુદા નિર્ણયોની નોંધ લીધી છે, જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે રદબાતલ થયેલી અપીલનો નિકાલ કરવાથી, છેવટે કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ ગઈ હોવાનું ગણાશે, જેના કારણે આવો હુકમ તેના સમર્થનમાં કંઈપણ શરૂ કરવા માટે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમ હેઠળ નિર્ધારિત મુદતના સમયગાળા માટે નવું પ્રારંભિક બિંદુ આપે છે. સ્પષ્ટપણે અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમની જોગવાઈઓનું રૂઢિચુસ્ત રીતે અર્થઘટન

કરી શકાય નહીં.

૨૦. તે જ નિર્ણયમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું અને ઉદાહરણ આપવામાં આવ્યું હતું કે, જો અપીલ ગુણદોષ પર નામંજૂર કરવામાં આવી હોત, તો નિર્વિવાદપણે, મુદતનો સમયગાળો સેકન્ડ અપીલ નામંજૂર થયાની તારીખથી શરૂ થયો હોત. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પણ, સામાવાળાઓએ પોતે અપીલ દાખલ કરી હતી, જેમ પ્રસ્તુત કેસમાં, અરજદારો/હુકમનામાના દેવાદારોએ સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરી હતી. અપીલ એ દાવાનું ચાલુ રહેવું હતું. સદર નિર્ણયના ફક્ત ૨૮ માં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે: “ચાલો આપણે કાલ્પનિક પરિસ્થિતિ પર વિચાર કરીએ, પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાના ત્રણ વર્ષ પછી અપીલ રદબાતલ થાય છે અને તે પરિસ્થિતિમાં અપીલકર્તાને તેનો લાભ મેળવવાની કોઈ તક રહેશે નહીં, જો સામાવાળા વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલની રજૂઆત સ્વીકારવામાં આવે. અમારા મતે કાયદાનું એ રીતે અર્થઘટન કરી શકાય નહીં જે ન્યાયના ઉદ્દેશોને પરાજિત કરે.”

(ભારપૂર્વક જણાવેલ છે)

૨૧. આમ, પ્રસ્તુત કેસની ઉપરોક્ત વિશિષ્ટ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ભાગ મલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણય અને તેના સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લેતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી દ્વારા કરવામાં આવેલી એવી દલીલોથી હું બિલકુલ સહમત નથી

કે એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૨મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩ ના રોજ હુકમનામું પસાર કર્યાની તારીખથી ૧૨ વર્ષના સમયગાળા પછી દાખલ કરવામાં આવી હોવાથી દરખાસ્ત અરજી મુદતબહાર છે.

૨૨. મારા મતે, જ્યારે આ કોર્ટે તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના તેના હુકમ દ્વારા જાહેર કર્યું કે હુકમનામાના દેવાદારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સેકન્ડ અપીલ રદબાતલ થાય છે, જેના કારણે આવી અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો, તે તારીખે, એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમનામાને આખરીતા પ્રાપ્ત થઈ હતી. જો તેવી સ્થિતિ હોય, તો ચોક્કસપણે હુકમનામું કાયદામાં અમલપાત્ર બનશે, આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ ના રોજ હુકમ પસાર કર્યાની તારીખથી ૧૨ વર્ષની અંદર તેનો અમલ કરાવી શકાય છે. આમ, અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૯ માં દાખલ કરવામાં આવેલી દરખાસ્ત અરજીને સમયબાર ગણી શકાય નહીં.

૨૩. જ્યાં સુધી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી દ્વારા પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં ટાંકવામાં આવેલા રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસના નિર્ણયનો સંબંધ છે, તે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષનો કેસ હતો, જેમાં પ્રથમ અપીલ અદાલત દ્વારા તારીખ ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૭૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા હુકમનામાને હાલના કેસની જેમ સેકન્ડ અપીલ દ્વારા હાઈકોર્ટ સમક્ષ લઈ જવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તારીખ ૩૧મી માર્ચ, ૧૯૭૬ ના રોજ વિલંબ માફ ન થવાના કારણે તે નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને દરખાસ્ત અરજી માત્ર તારીખ ૨૪મી

માર્ચ, ૧૯૮૮ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી. સર્વોચ્ચ અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) માં, વિશિષ્ટ હકીકતો અને સંજોગોમાં ઠરાવ્યું હતું કે હાઈકોર્ટ દ્વારા વિલંબ માફ ન કરવાને કારણે અપીલની માત્ર નામંજૂરી એ હાઈકોર્ટ દ્વારા કોઈપણ હુકમનામું પસાર કરવા સમાન રહેશે નહીં. આમ, તેની અમલવારી એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા હુકમનામું પસાર કર્યાની તારીખ એટલે કે ૧લી ઓગસ્ટ, ૧૯૭૩ થી ગણવામાં આવશે, અને આવી તારીખ ગણતાં, તારીખ ૨૪મી માર્ચ, ૧૯૮૮ ના રોજ એટલે કે ૧૨ વર્ષના સમયગાળા પછી દાખલ કરવામાં આવી હોવાથી દરખાસ્ત સમયબાર ગણવામાં આવી હતી.

૨૪. પ્રથમ નજરે, રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં પસાર કરાયેલા સર્વોચ્ચ અદાલતની માનનીય ખંડપીઠના નિર્ણયનું અવલોકન કર્યા પછી, કોઈ એ હકીકતથી પ્રભાવિત થઈ શકે છે કે એકવાર અપીલ ગુણદોષ પર નહીં પરંતુ કોઈપણ ટેકનિકલ કારણ એટલે કે વિલંબ માફ ન થવાના કારણે નામંજૂર કરવામાં આવે, ત્યારે તેને એવી તારીખ ગણી શકાય નહીં કે જે તારીખથી કોઈપણ હુકમનામાનો અમલ કરાવી શકાય. તે જ સમયે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના પછીના નિર્ણયો કે જે તેની પૂર્ણ પીઠના છે અને અગાઉની મોટી પીઠો પર આધાર રાખે છે, જેની ભાગ મલ (ઉપર મુજબ) માં નોંધ લેવામાં આવી છે, તેને જોતાં કાયદો અન્યથા છે.

૨૫. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતની પૂર્ણ પીઠે, પાછળથી, (૨૦૦૫) ૧ એસ.સી.સી. ૪૩૬ માં રિપોર્ટ થયેલા શ્યામ સુંદર શર્મા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં,

જેની ભાગ મલ (ઉપર મુજબ) (ફરો ૨૨) માં નોંધ લેવામાં આવી છે, રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં લેવાયેલા અભિપ્રાય કરતાં વિપરીત અભિપ્રાય લીધો હોવાનું જણાય છે, કેમ કે તેણે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું અને ઠરાવ્યું હતું:

“૯. સંકળાયેલા ચોક્કસ પ્રશ્ન પર આ કોર્ટ દ્વારા મેલા રામ એન્ડ સન્સ વિ. સી.આઈ.ટી. [૧૯૫૬ એસ.સી.આર. ૧૬૬ : એ.આઈ.આર. ૧૯૫૬ એસ.સી. ૩૬૭] માં વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે સમય વીતી ગયા પછી રજૂ કરવામાં આવેલી અપીલ એ અપીલ છે અને તેને મુદતબહાર તરીકે નામંજૂર કરતો હુકમ એ અપીલમાં પસાર કરાયેલો હુકમ છે. આ કોર્ટે પ્રિવિ કાઉન્સિલ દ્વારા અને આ કોર્ટ દ્વારા ઉપર સંદર્ભિત બે સંબંધિત નિર્ણયોમાં લેવાયેલા અભિપ્રાયનો સંદર્ભ લીધો હતો અને તેનું પાલન કર્યું હતું. આ કોર્ટે કે.કે. પોરબંદરવાલા વિ. સી.આઈ.ટી. [(૧૯૫૨) ૨૧ આઈ.ટી.આર. ૬૩ (બોમ્બે)] (આઈ.ટી.આર. પાનું ૬૬) માં છાગલા, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિના નીચેના અવલોકનોને બહાલી સાથે ટાંક્યા હતા: (એસ.સી.આર. પાનું ૧૭૬)

‘જોકે એપેલેટ આસિસ્ટન્ટ કમિશનરે ગુણદોષ પર અપીલ સાંભળી ન હતી અને ઠરાવ્યું હતું કે અપીલ મુદતબહાર હતી, તેમ છતાં તેમનો હુકમ કલમ ૩૧ હેઠળ હતો અને તે હુકમની અસર ઇન્કમ ટેક્સ ઓફિસર દ્વારા કરવામાં આવેલી આકારણીની પુષ્ટિ કરવાની હતી.’

૯.૧. આ કોર્ટના ચાર વિંદ્ધાન ન્યાયાધીશો દ્ધારા આપવામા આવેલા શિવદાન સિંહ વિ. દરયાવ કુંવર [એ.આઈ.આર. ૧૯૬૬ એસ.સી. ૧૩૩૨ : (૧૯૬૬) ૩ એસ.સી.આર. ૩૦૦] માં, ઉપસ્થિત થયેલા પ્રશ્નો પૈકી એક એ હતો કે શું અપીલ મુદતબહાર હોવાના આધારે હુકમનામા સામેની અપીલ નામંજૂર કરવી એ અપીલમાં નિર્ણય હતો. આ કોર્ટે ઠરાવ્યું: (એસ.સી.આર. પાના ૩૦૮ એચ-૩૦૯ બી)

‘તેથી અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે જ્યાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્ધારા ગુણદોષ પર નિર્ણય આપવામાં આવે છે અને બાબત અપીલમાં લઈ જવામાં આવે છે અને અપીલ મુદત અથવા પ્રિન્ટિંગમાં ખામી જેવા કોઈ પ્રારંભિક આધાર પર નામંજૂર કરવામાં આવે છે, ત્યારે એવું માનવું આવશ્યક છે કે આવી નામંજૂરી જ્યારે ગુણદોષ પર ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણયની પુષ્ટિ કરે છે ત્યારે તે પોતે જ અપીલની સુનાવણી અને આખરે ગુણદોષ પર નિર્ણય લેવા સમાન છે, ભલે અપીલ નામંજૂર કરવાનો આધાર ગમે તે હોય.’ ”
(ભારપૂર્વક જણાવેલ છે)

૨૫.૧. શ્યામ સુંદર શર્મા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, ઉપર ફક્ત ૯.૧ માં સંદર્ભ લીધા મુજબ, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૬ એસ.સી. ૧૩૩૨ માં રિપોર્ટ થયેલા શિવદાન સિંહ વિ. દરયાવ કુંવર ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચાર માનનીય ન્યાયાધીશોના નિર્ણય પર વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સ્પષ્ટપણે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે અપીલ મુદત જેવા કોઈ પ્રારંભિક

આધાર પર નામંજૂર કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે પોતે જ અપીલની સુનાવણી અને આખરે ગુણદોષ પર નિર્ણય લેવા સમાન છે, ભલે અપીલ નામંજૂર કરવાનો આધાર ગમે તે હોય. એવું જણાય છે કે શિવદાન સિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસનો નિર્ણય રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતની ખંડપીઠના ધ્યાને લાવવામાં આવ્યો ન હતો.

૨૬. શ્યામ સુંદર શર્મા (ઉપર મુજબ), શિવદાન સિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત પૂર્ણ પીઠના નિર્ણયોને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને ભાગ મલ (ઉપર મુજબ) ના સિદ્ધાંતને પણ ધ્યાનમાં લેતાં, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ખાનચંદાણી દ્વારા જેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે રતનસિંહ (ઉપર મુજબ) નો ચુકાદો પ્રસ્તુત કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં.

૨૭. ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને ત્યારબાદ, કેસની ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોની સામે મુદતના કાયદાની જોગવાઈઓ એટલે કે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમના અનુચ્છેદ ૧૩૬ નું વિશ્લેષણ કર્યા પછી, અને અહીં ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, તે માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે કે સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી દરખાસ્ત કાર્યવાહી મુદતના સમયગાળાની અંદર હોવાનું કહી શકાય. એવું માની શકાય કે હુકમનામું ભલે એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા ૨૨.૦૧.૧૯૯૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ

જ્યારે સેકન્ડ અપીલ માત્ર ૨૬.૦૮.૨૦૧૧ ના રોજ રદબાતલ તરીકે નિકાલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રશ્નવાળા હુકમનામાએ આખરીતા પ્રાપ્ત કરી હતી, અને વર્ષ ૨૦૧૮ માં દરખાસ્ત દાખલ કરવામાં આવી ત્યારે તે અમલપાત્ર બન્યું હતું, એટલે કે ૨૬.૦૮.૨૦૧૧ થી ૧૨ વર્ષની અંદર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૮. અન્યથા પણ, ઉપર સંદર્ભ આપ્યા મુજબ, અરજદારો-હુકમનામાના દેવાદારો દ્વારા પોતપોતાના વાંધાઓ દાખલ કરતી વખતે અસંગત બચાવ લેવામાં આવ્યો હતો કે એક તરફ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે સેકન્ડ અપીલ પેઝિંગ હોવાથી દરખાસ્ત અપરિપક્વ છે અને બીજી તરફ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે તે મુદતબહાર છે. અરજદારોને એક સાથે સ્વીકાર અને અસ્વીકાર (એપ્રોબેટ અને રીપ્રોબેટ) કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. જ્યારે અરજદારો તરફની ભૂલને કારણે, સેકન્ડ અપીલ બિન-પ્રોસિક્યુશન બદલ નામંજૂર થઈ હોય અથવા કેસ મુજબ રદબાતલ થઈ હોય, ત્યારે તેઓ પોતાની કસૂરનો અયોગ્ય લાભ લઈ શકતા નથી અને તેમને લેવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં, અન્યથા તે ન્યાયના ઉદ્દેશોને પરાજિત કરશે.

૨૯. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યારે એકિઝક્યુટિંગ કોર્ટે હુકમનામાના દેવાદારો હોવાના નાતે અહીંના અરજદારો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓને ફગાવી દીધા હતા અને રિટ અરજીમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો હતો, ત્યારે તેના દ્વારા કોઈ અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરવામાં આવી નથી.

૩૦. છૂટા પડતાં પહેલાં, એ પણ કહેવું અસ્થાને નહીં ગણાય કે આ કોર્ટ સિવિલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા દરેક હુકમમાં ક્ષણિક આવેગમાં હસ્તક્ષેપ કરી શકે નહીં. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળ ઉપયોગ કરતી વખતે આ કોર્ટ પાસે ઉપલબ્ધ સત્તા અપીલ અધિકારક્ષેત્ર જેવી નથી, જેથી તેનો સંયમપૂર્વક ઉપયોગ થવો જોઈએ. મારા મતે, જ્યારે આ કોર્ટને ટ્રાયલ કોર્ટ/એક્ઝિક્યુટિંગ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈ અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ ન જણાય, ત્યારે તેણે આવી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં. [જુઓ - સમીર સુરેશ ગુપ્તા ટીઆર પાવર ઓફ એટર્ની હોલ્ડર વિ. રાહુલ કુમાર અગ્રવાલ, ૨૦૧૩ (૯) એસ.સી.સી. ૩૭૪ (ફકરા ૬ અને ૭) માં રિપોર્ટ થયેલ અને ગારમેન્ટ કાફ્ટ વિ. પ્રકાશ ચંદ ગોયલ, (૨૦૨૨) ૪ એસ.સી.સી. ૧૮૧ (ફકરા ૧૫ અને ૧૬) માં રિપોર્ટ થયેલ].

નિષ્કર્ષ:

૩૧. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચાઓ અને કારણોના પ્રકાશમાં, મને આ બાબતમાં કોઈ તથ્ય જણાતું નથી, કેમ કે એવું અવલોકન કર્યા પછી, વર્ષ ૨૦૧૯ માં અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ના હિત ધરાવતા પુરોગામી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી દરખાસ્ત અરજી લિમિટેશન એક્ટ, ૧૯૬૩ ના સમયગાળાની અંદર દાખલ કરવામાં આવી હોવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું છે. વર્ષ ૧૯૯૩ માં પસાર થયેલું હુકમનામું જેનો અમલ માંગવામાં આવ્યો છે તે આવી દરખાસ્ત અરજી દ્વારા કાયદામાં અમલપાત્ર બનશે.

૩૨. ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની રિટ અરજી કોઈપણ યોગ્યતા વિનાની જણાઈ હોવાથી નામંજૂર થવાને પાત્ર છે, જે આથી નામંજૂર કરવામાં આવે છે. એક્ઝિક્યુશન એપ્લિકેશન નં. ૧૫/૨૦૧૯ માં વિદ્વાન એડિશનલ સિવિલ જજ, પાલીતાણા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો તારીખ ૦૪/૦૮/૨૦૨૫ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ આથી બહાલ રાખવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====